

Γεώργιος Λεονταρίτης:

## “Η Ελλάδα στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο 1917-1918”

*Ο Γεώργιος Λεονταρίτης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών στον τομέα της Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας. Οι ιστοριογραφικές εργασίες του γύρω από τα θέματα των νεοελληνικών εξελίξεων, φέρουν τον χαρακτήρα της ενδελεχούς μελέτης και της προσεχτικής εμπάθυνσης στα γενεσιουργά αίτια που διαμόρφωσαν το νεοελληνικό ιστορικό προτσές.*

Είναι ο επιστήμων μελετητής ο οποίος, απεγκλωβισμένος από τα ιστοριογραφικά στερεότυπα και αποδεδειγμένους από ιδεολογικές δουλειές που ξεστρατίζουν τη σκέψη, αντιμετωπίζει τους πρωταγωνιστές της κάθε ιστορικής περιόδου, ως τέκνα της εποχής τους, ως πρόσωπα που διαμορφώνονται αλλά και καθορίζονται από τις συντεταγμένες της κοινωνίας μέσα στην οποία ζουν και λειτουργούν και ακόμη από τα συγκεκριμένα χωροχρονικά πλαίσια, που ηθελημένα ή άθελα διαμορφώνουν το υπέδαφος της ιστο-

ρικής διαμόρφωσης.

Στην προγενέστερη μονογραφία του ο Γεώργιος Λεονταρίτης που εκδόθηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1970, μελέτησε συστηματικά την ελληνική εξωτερική πολιτική ύστερα από τους Βαλκανικούς πολέμους και ύστερα από την έκρηξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ως τον Ιούνιο του 1917, την περίοδο δηλαδή της ουδετερότητας της Ελλάδας και των σφοδρών της εσωτερικών συγκρούσεων, οι οποίες οδήγησαν στην εκθρόνιση του Κωνσταντίνου και στην τοποθέτηση της Ελλάδος στο πλευρό των Συμμάχων, όπως πρόσβευε η ιδεολογία της Βενιζελικής πολιτικής.

Η παρούσα έκδοση, η τελευταία για το έτος 2000 του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας με τίτλο “Η Ελλάδα στον πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο 1917-1918” του Γ. Λεονταρίτη (έκδοση ΜΙΕΤ, Αθήνα 2000, σ.σ. 709), αποτελεί μετάφραση του Βασίλη Οικονομίδη, από το ομότιτλο Αγγλικό

πρωτότυπο που κυκλοφόρησε το 1990. Ο συγγραφέας, στην ελληνική αυτή έκδοση, δεν επέφερε καμμία αλλαγή, γιατί όπως τονίζει ο ίδιος στο προλογικό του σημείωμα, ούτε η δική του προσέγγιση άλλαξε ούτε οι νεότερες μελέτες γύρω από τα θέματα που διαπραγματεύεται, επέφεραν τέτοιες αναθεωρήσεις που να επέβαλαν γενικότερη αναθεώρηση της εργασίας. Στηριγμένος, ο Γ. Λεονταρίτης στα πλέον αξιόπιστα ελληνικά και ευρωπαϊκά κρατικά αρχεία των υπουργείων εξωτερικών και των επίσημων φορέων και Βιβλιοθηκών, και αναδιψώντας σ' αυτά με συσχετισμούς αλληλεπίδρασης, εξετάζει τα καθέκαστα της εμπλοκής της Ελλάδας στον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, από τον Ιούνιο του 1917 ως τις παραμονές της Διάσκεψης των Παρισίων το 1918. Μελετά δηλαδή και παρουσιάζει, με απόλυτα τεκμηριωμένες θέσεις, τις πολιτικές εξελίξεις, εσωτερικές και διεθνείς, που επηρέασαν τη θέση της χώρας, αλλά και τους

στόχους και τη στρατηγική της ελληνικής κυβέρνησης. Τονίζοντας εμφατικά την αλληλεπίδραση της εσωτερικής πολιτικής στο διεθνές περιβάλλον στη σύνδεση των πολεμικών στόχων και των γενικότερων επιδιώξεων του ελληνικού κράτους με τη συμμαχική πολιτική στην περιοχή, καταδεικνύει λεπτομερώς και την ιδεολογία της σύρραξης και αναλύει σε βάθος τις επιδιώξεις της ελληνικής πλευράς που συνδέονταν αναπόσπαστα με το συμμαχικό ιμπεριαλιστικό σύστημα και τους εντός αυτού ανταγωνισμούς.

Πρόκειται για ένα βιβλίο υψηλής επιστημονικής ευθύνης, επιβλητικό και με πολύπλευρη και συστηματική τεκμηρίωση, που επισημαίνει μια πάγια ελληνική συνιστώσα της εξωτερικής πολιτικής της περιόδου εκείνης, που είναι το χάσμα ανάμεσα στις εθνικές βλέψεις και τις απτές δυνατότητες της οικονομικής, κοινωνικής και θεσμικής δομής της ελληνικής κοινωνίας.

Γιάννης Μουγογιάννης